

ผลการใช้สื่ออีเทรนนิง เรื่อง อุปกรณ์ฉุกเฉิน สำหรับ พนักงานปฏิบัติการบนเครื่องบิน บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน)

ทศพร ทองธณสิน^{1*} จงกล แก่นเพิ่ม²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างสื่ออีเทรนนิง เรื่อง อุปกรณ์ฉุกเฉิน สำหรับ พนักงานปฏิบัติการบนเครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 90/90 เปรียบเทียบคะแนนก่อนการฝึกอบรมกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการฝึกอบรมด้วยสื่ออีเทรนนิง เรื่อง อุปกรณ์ฉุกเฉิน สำหรับพนักงานปฏิบัติการบนเครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และศึกษาความพึงพอใจของพนักงานปฏิบัติการบนเครื่องบินที่มีต่อสื่ออีเทรนนิง เรื่อง อุปกรณ์ฉุกเฉิน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ พนักงานปฏิบัติการบนเครื่องบินของ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน 30 คน ได้มาโดยใช้วิธีการเลือกสุ่มแบบบังเอิญ จากกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สื่ออีเทรนนิง เรื่อง อุปกรณ์ฉุกเฉิน แบบประเมินคุณภาพสื่ออีเทรนนิงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ แบบทดสอบก่อนการฝึกอบรม แบบทดสอบหลังการฝึกอบรม และแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อสื่ออีเทรนนิง เรื่อง อุปกรณ์ฉุกเฉิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า สื่ออีเทรนนิงเพื่อการฝึกอบรม เรื่อง อุปกรณ์ฉุกเฉิน สำหรับ พนักงานปฏิบัติการบนเครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 90/90 ที่ได้กำหนดไว้ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการฝึกอบรม สูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และพนักงานปฏิบัติการบนเครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อสื่ออีเทรนนิงเพื่อการฝึกอบรม เรื่อง อุปกรณ์ฉุกเฉิน อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : สื่ออีเทรนนิง, อุปกรณ์ฉุกเฉิน, พนักงานปฏิบัติการบนเครื่องบิน

¹ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

² รองศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

*ผู้นิพนธ์หลัก

EFFECTS OF E-TRAINING MEDIA UTILIZATION ON EMERGENCY EQUIPMENT
FOR THE FLIGHT CREWS OF THAI AIRWAYS INTERNATIONAL PUBLIC
COMPANY LIMITED

Tossaporn Thongtanasin^{1*} Jongkol Kanperm²

Abstract

The objectives of this research were to construct E-Training media on Emergency Equipment for the flight crews of Thai Airways International Public Company Limited at the efficiency 90/90 criteria, to compare the pretest scores and the learning achievement scores and to survey the flight crews satisfaction on the E-Training media on Emergency Equipment. The sample was 30 flight crews of Thai Airways International Public Company Limited selected by accidental sampling technique. Research tools were E-Training media on Emergency Equipment, quality evaluation form, pretest, posttest, and questionnaire. Data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The results were as follows the efficiency of E-Training media on Emergency Equipment for training the flight crews of Thai Airways International Public Company Limited was met the 90/90 criteria, the learning achievement scores were statistically significant higher than the pretest scores at .05 level and the flight crews satisfaction toward E-Training media on Emergency Equipment was at the high level.

Keywords : E-Training, Emergency Equipment, Flight Crews

¹ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

² รองศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

*ผู้นิพนธ์หลัก

บทนำ

การศึกษาในปัจจุบันมีแหล่งการเรียนรู้อย่างไม่จำกัด โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นสื่อการสอนหรือการอบรมในวงการศึกษา กิดานันท์ มลิทอง (2548) ได้กล่าวว่า เทคโนโลยีเป็นตัวขับเคลื่อนความเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นอย่างเห็นได้ชัดโดยเฉพาะอย่างยิ่งชีวิตความเป็นอยู่ของคนเราทุกวันนี้ การนำเทคโนโลยีมาใช้ด้านต่างๆ ช่วยเอื้อความสะดวกสบายในทุกแง่มุมมองชีวิต อาทิเช่น การใช้โทรศัพท์เซลลูลาร์ในการสื่อสารและสั่งการทำงานของอุปกรณ์เครื่องใช้ในบ้านอัจฉริยะ การตรวจงบดุลบัญชีธนาคารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การชมภาพยนตร์ด้วยวิดีโอออนดีมานด์ การถ่ายภาพด้วยกล้องดิจิทัลแทนการใช้ฟิล์ม การสำรวจภายในร่างกายคนไข้ด้วยหุ่นซูเปอร์จิ๋ว การศึกษาทางไกลด้วยอีเลิร์นนิ่ง ฯลฯ ดังนั้นการใช้เทคโนโลยีจึงช่วยประหยัดเวลาและแรงงานในการทำงานเป็นอย่างยิ่ง ช่วยเพิ่มภาพและประสิทธิผลของงานให้มากยิ่งขึ้นด้วย และยังสามารถนำมาใช้ได้ในทุกวงการไม่ว่าจะเป็นวงการธุรกิจ วงการแพทย์ วงการเกษตร วงการบันเทิง และวงการการศึกษา

การศึกษาในปัจจุบันมีการใช้สื่อการเรียนการสอนหลายรูปแบบที่ช่วยผู้สอน และนักเรียน เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวีดิทัศน์ สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หนังสือนำอิเล็กทรอนิกส์ บทเรียนบนเว็บ การเรียนบนโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วขึ้น และประหยัดในเรื่องของเวลา ค่าใช้จ่ายต่างๆ สะดวกในการใช้งาน

สื่ออีเทรนนิงได้รับความสนใจเพิ่มมากขึ้นในทุกวงการที่มี การฝึกอบรม ได้นำมาประยุกต์ใช้ในรูปแบบต่างๆ เช่น เครือข่ายภายในโรงเรียนหรือองค์กรต่างๆ ห้องเรียนเสมือนจริง สถานะการณ์จำลองผ่านสื่ออีเทรนนิง การประชุมทางไกล เป็นต้น ศูนย์ฝึกอบรมความปลอดภัย การบินสนใจที่จะใช้สื่ออีเทรนนิงในการอบรมพนักงานปฏิบัติการบนเครื่องบินของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อลดภาระงานของพนักงานปฏิบัติการบนเครื่องบิน และของศูนย์ฝึกอบรมความปลอดภัยการบินด้วย

อีกประการหนึ่งสื่ออีเทรนนิง ช่วยทำให้การฝึกอบรม มีรูปแบบวิธีการที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีข้อดีของ สื่ออีเทรนนิง ดังนี้ (เมธี พิกุลทอง, 2552)

1. สามารถควบคุมลำดับในของการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. สามารถประเมินผลได้อย่างตรงไปตรงมา
3. ผู้รับการอบรมสามารถเข้าเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่
4. E-Training จะสามารถตอบสนองความต้องการในการพัฒนาตนเองได้อย่างทั่วถึง
5. ผู้รับการอบรม ซึ่งจะต้องค้นคว้า ฝึกทักษะด้วยตนเอง เป็นหลัก
6. ประหยัดเวลาและงบประมาณ

บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มีการฝึกอบรมให้กับพนักงานปฏิบัติการบนเครื่องบินในเรื่องต่างๆ ตามหลักสูตรของศูนย์ฝึกอบรมความปลอดภัยการบิน เนื่องจาก

ภาระงานของพนักงานปฏิบัติการบนเครื่องบินบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มีค่อนข้างมาก

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะใช้สื่ออินเทอร์เน็ตมาช่วยในการเรียน การสอน การอบรม เพื่อลดเวลา ค่าใช้จ่าย และเพิ่มความสะดวกสบายในการเรียนรู้ของพนักงานปฏิบัติการบนเครื่องบินบริษัท

การบินไทย จำกัด (มหาชน) ผู้วิจัยหวังว่าการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ในประเทศไทยอย่างแพร่หลาย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างสื่ออินเทอร์เน็ต เรื่อง อุปกรณ์ฉุกเฉิน สำหรับ พนักงานปฏิบัติการบนเครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 90/90
2. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนการฝึกอบรมกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการฝึกอบรมด้วยสื่ออินเทอร์เน็ต เรื่อง อุปกรณ์ฉุกเฉิน สำหรับพนักงานปฏิบัติการบนเครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของพนักงานปฏิบัติการบนเครื่องบินที่มีต่อสื่ออินเทอร์เน็ต เรื่อง อุปกรณ์ฉุกเฉิน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานปฏิบัติการบนเครื่องบิน ของบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่เข้ารับการฝึกอบรมในระหว่างวันที่ 1 – 15 เดือน สิงหาคม ปี 2554 จำนวน 71 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พนักงานปฏิบัติการบนเครื่องบิน ของ บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) โดยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) (วสันต์ ทองไทย, 2550) จำนวน 30 คน เนื่องจาก บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

1. สื่ออินเทอร์เน็ต เรื่อง อุปกรณ์ฉุกเฉิน สำหรับ พนักงานปฏิบัติการบนเครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
2. แบบประเมินคุณภาพสื่ออินเทอร์เน็ตสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
3. แบบทดสอบก่อนการฝึกอบรมและแบบทดสอบหลังการฝึกอบรม เรื่อง อุปกรณ์ฉุกเฉิน
4. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อสื่ออินเทอร์เน็ต เรื่อง อุปกรณ์ฉุกเฉิน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ

การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีการการดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. นำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ เพื่อขออนุญาต บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย
2. ชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างทราบถึงวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยวิธีใช้ สื่อบีทีเอ็นหนึ่ง เรื่อง อุปกรณ์ฉุกเฉิน และทดสอบก่อนฝึกอบรมด้วยสื่อบีทีเอ็นหนึ่ง เรื่อง อุปกรณ์ฉุกเฉิน
3. ให้พนักงานปฏิบัติการบนเครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ได้ฝึกอบรมด้วยสื่อบีทีเอ็นหนึ่ง เรื่อง อุปกรณ์ฉุกเฉิน
4. ทดสอบหลังการฝึกอบรมทุกคน หลังจากที่ได้เรียนรู้สื่อบีทีเอ็นหนึ่ง เรื่อง อุปกรณ์ฉุกเฉิน
5. เก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติและแปลผลเพื่อสรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย

1. สื่อบีทีเอ็นหนึ่ง เรื่อง อุปกรณ์ฉุกเฉิน สำหรับนักบิน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 90/90 ที่ได้กำหนดไว้
2. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการฝึกอบรมด้วยสื่อบีทีเอ็นหนึ่ง เรื่อง อุปกรณ์ฉุกเฉิน สำหรับพนักงานปฏิบัติการบนเครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) สูงกว่าก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
3. พนักงานปฏิบัติการบนเครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มีความพึงพอใจต่อสื่อบีทีเอ็น เรื่อง อุปกรณ์ฉุกเฉิน อยู่ในระดับมาก

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการใช้สื่อบีทีเอ็นหนึ่ง เรื่อง อุปกรณ์ฉุกเฉิน สำหรับพนักงานปฏิบัติการบนเครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 90/90 ที่ได้กำหนดไว้ เพราะสื่อบีทีเอ็นหนึ่ง ช่วยให้ผู้ใช้รับการฝึกอบรมเกิดความรู้ สามารถนำไปใช้เป็นสื่อสำหรับการฝึกอบรมได้ เนื่องจากผู้วิจัยได้ออกแบบและสร้างสื่อบีทีเอ็นหนึ่ง โดยใช้องค์ประกอบสื่อบีทีเอ็นหนึ่ง ของ กิตติศักดิ์ ณ สงขลา (2553) ซึ่งเนื้อหาวิชาจะอยู่ในรูปแบบตัวอักษร, กราฟิก, มีเดีย, มัลติมีเดีย และ แอนิเมชัน ฯลฯ และกิจกรรมต่างๆ ในส่วนของเนื้อหานี้จะอยู่ในรูปแบบใดก็ได้แล้วแต่ แต่เมื่อนำมาเป็นบทเรียนออนไลน์ ช่วยดึงดูดความสนใจของผู้ใช้รับการฝึกอบรม นอกจากนี้ในแต่ละขั้นตอนของการสร้างสื่อบีทีเอ็นหนึ่ง ได้ผ่านการ

ตรวจสอบและพิจารณาความเหมาะสมจาก คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค

2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการฝึกอบรม ด้วยสื่ออีเทรนนิง เรื่อง อุปกรณ์ฉุกเฉิน สำหรับพนักงานปฏิบัติการบนเครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) พบว่า มีคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าพนักงานปฏิบัติการบนเครื่องบิน นี้มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีผลมาจากการเรียนรู้ได้อย่างอิสระ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ฝึกอบรมสามารถทบทวนบทเรียนได้บ่อยตามต้องการ รวมถึงสื่ออีเทรนนิงสามารถช่วยพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ ทำให้บุคลากรสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ บุญนิตา เวชยา (2546)

3. ผลความพึงพอใจของพนักงานปฏิบัติการบนเครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่มีต่อสื่ออีเทรนนิง เรื่อง อุปกรณ์ฉุกเฉิน พบว่า พนักงานปฏิบัติการบน เครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ในด้านคุณค่า และประโยชน์ ด้านการออกแบบ ด้านส่วนนำและเนื้อหา และ ด้านการใช้งาน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.46, 4.41, 4.04 และ 3.98 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.21 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสื่ออีเทรนนิง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีการจัดแบ่งหัวข้อที่ชัดเจน ออกแบบให้ง่ายต่อการ ใช้ งาน ไม่สลับซับซ้อน ผู้อบรมสามารถใช้สื่ออีเทรนนิงทบทวนความรู้ มีประโยชน์ ช่วยเพิ่มพูน ความรู้แก่ผู้อบรม และสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้กับการทำงานและชีวิตประจำวันได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรมีการสร้างคู่มือการใช้งานให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าใจถึงวิธีการใช้งาน สื่ออีเทรนนิง เพื่อให้การฝึกอบรมด้วยสื่ออีเทรนนิงเป็นไปอย่างราบรื่น

2. การสร้างสื่ออีเทรนนิง ควรคำนึงถึงคุณภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ ควร ออกแบบให้เหมาะกับคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานจริงๆ เพื่อให้สื่ออีเทรนนิงใช้งานได้เต็มที่ ประสิทธิภาพ

3. สื่ออีเทรนนิง เรื่อง อุปกรณ์ฉุกเฉิน ช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถ ทบทวนได้ตลอดเวลาที่ต้องการ มีการออกแบบที่มีความดึงดูดน่าสนใจไม่น่าเบื่อ ผู้วิจัยจึงเห็น ว่าควรมีการสร้างสื่ออีเทรนนิงในเรื่องอื่นๆ เพิ่ม เพื่อประโยชน์ขององค์กร

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการสร้างสื่ออีเทรนนิง ในเนื้อหาอื่นๆ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมได้เลือกเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย
2. สร้างสื่ออีเทรนนิง ลงในสื่ออื่นๆ นอกจากการใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลาถึงแม้จะไม่มีคอมพิวเตอร์

เอกสารอ้างอิง

- กิดานันท์ มลิทอง. (2548). เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อรุณการพิมพ์.
- กิตติศักดิ์ ณ สงขลา. (2553). องค์กรประกอบอีเลิร์นนิ่ง (Online).
<http://gotoknow.org/blog/edutechkittisak/248764>, 11 สิงหาคม 2553.
- บุญนิตา เวชยา. (2546). ประโยชน์ของการฝึกอบรม (Online).
http://pirun.ku.ac.th/~oskr/section1_4.html. 9 กันยายน 2553.
- เมธี พิกุลทอง. (2552). E-Training นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาหัวใจ (Online).
<http://www.learners.in.th/blog/ict-edu/263340>, 30 กันยายน 2554.